

A fuvarozókat érintő főbb ADR-változások áttekintése

Veszélyes áruk 2017-től

Eltelt 2 év az ADR legutóbbi módosítása óta, 2017. január 1-jétől ismét változásokra számíthatunk. A korábbi évek gyakorlatához hasonlóan a 2015-ös előírások 2017. június 30-áig továbbra is figyelembe vehetők, de 2017. január 1-jétől már az ADR 2017 szerint is lehet bonyolítani a nemzetközi szállításokat. A legújabb ADR-előírásokat az ENSZ-EGB Belső Szállítási Bizottsága hagyta jóvá a „Sárga Könyv” 19. átdolgozott kiadása, a „Vizsgálatok és Kritériumok” 6. átdolgozott kézikönyve és a GHS 2015-ös 6. átdolgozott verziója alapján.

2017 több szempontból is jubileumi év lesz: ünnepeljük az 1957. szeptember 30-án megszületett ADR-megállapodás 60. évfordulóját, ami egybeesik az ENSZ-EGB Belső Szállítási Bizottságának (BSZB) 70. évfordulójával. Ebből az alkalomból az ADR 2017-es előírásainak végső jóváhagyását meghozó testület 100. genfi ülésén az IRU ünnepélyes és barátságos „kávészünetre” hívta meg a küldötteket. A 2017-es ADR-módosítások közel 150 oldalt tesznek ki. A változások a „szállítási lánc” egészét érintik, ugyanakkor ebben a cikkben kiemelten csak a fuvarozókat érintő változásokat foglaljuk össze, röviden.

Veszélyes árut szállító járművek

Megszűnik az OX típusú jármű. Ennek megfelelően módosul a jármű jóváhagyási igazolásának mintája is, de vannak átmeneti előírások, melyek szerint:

- a már kiadott OX jóváhagyási igazolások tovább használhatók,
- a 2018. április 1-je előtt forgalomba helyezett vagy használatba vett járművekre még nem kötelező alkalmazni az ADR 2017 előírásait.

A jóváhagyásra kötelezett ADR-es járművek a jövőben már nemcsak folyé-

kony tüzelőanyaggal üzemelhetnek, hanem LNG-t, CNG-t vagy LPG-t is lehet használni (kivéve a robbanóanyag szállítására használt EXII/EXIII járműveket).

Az ADR járművek elektromos rendszerében is fontos változások lesznek. Ennek oka a korszerű Xenon lámpák alkalmazásának elterjedése, és a sokféle akkumulátor alkalmazása a korszerű haszongépjárművekben.

Fuvarozói felelősség

Az ADR 1.4.2.2 bekezdése alatt található szállítói (fuvarozói) felelősség kiegészül az alábbi ponttal:

■ A szállítónak el kell látnia a jármű-személyzetet írásbeli utasítással, ahogy az ADR-ben elő van írva.

A jelölések tekintetében a fuvarozói felelősség csak az 5.3 fejezet szerinti nagybárcákra, jelekre (például Környezetre veszélyes jel), illetve a veszélyt jelző táblák alkalmazására terjed ki a jövőben. Az ADR-es felszerelésekkel

kapcsolatban a fuvarozó 2017-től már nemcsak a gépjárművezető felszerelése miatt felel, hanem a kísérő felszerelése miatt is (például kézilámpa).

Az ADR 2017 szerinti, új írásbeli utasításokat legkésőbb 2017. június 30-áig kell a veszélyes árut szállító járművekre telepíteni. Fontos tudni, hogy az ADR 2013 szerinti írásbeli utasítások 2017. június 30-áig továbbra is használhatók, így az ADR 2015 szerinti írásbeli utasítást már nem célszerű a járművekre telepíteni.

Új veszélyesáru-besorolások (új UN-számok)

Az eddigi UN-szám tartomány 9 új UN-számmal bővül. Ezek a következők:

■ **UN 0510** rakéta hajtóművek, 1.4C (E)

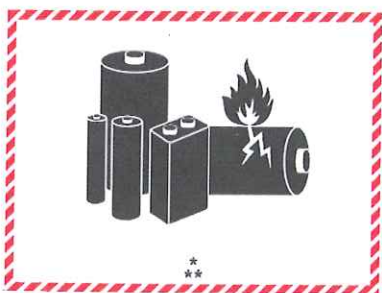

- **UN 3527** poliesztergyanta-készlet, szilárd alapanyag, 4.1, II / III, (E)
- **UN 3528** gyúlékony folyadék üzemű, belső égésű motor VAGY gyúlékony folyadék üzemű, üzemanyagcellás motor VAGY gyúlékony folyadék üzemű, belső égésű gép VAGY gyúlékony folyadék üzemű, üzemanyagcellás gép, 3
- **UN 3529** gyúlékony gáz üzemű, belső égésű motor VAGY gyúlékony gáz üzemű, üzemanyagcellás motor VAGY gyúlékony gáz üzemű, belső égésű gép VAGY gyúlékony gáz üzemű, üzemanyagcellás gép, 2.1
- **UN 3530** belső égésű motor VAGY belső égésű gép, 9
- **UN 3531** polimerizációra hajlamos szilárd anyag, stabilizált, m.n.n., 4.1, III, (D)
- **UN 3532** polimerizációra hajlamos folyékony anyag, stabilizált, m.n.n., 4.1, III, (D)
- **UN 3233** polimerizációra hajlamos szilárd anyag hőmérséklet-szabályozással, m.n.n., 4.1, III, (D)
- **UN 3234** polimerizációra hajlamos folyékony anyag hőmérséklet-szabályozással, m.n.n., 4.1, III, (D)

Mint látható, a belső égésű motorok új UN-számokat kapnak, ezáltal az UN 3166 alá a jövőben már csak a járművek tartoznak majd. A motorok szállítására pedig az ADR 363-as (ADR-feltételek biztosítása az üzemanyagtartály és a tüzelőanyag-mennyiség függvényében) különleges előírásait kell alkalmazni.

Új jel a lítium- (lítium-ion) akkumulátorokhoz, illetve cellákhoz

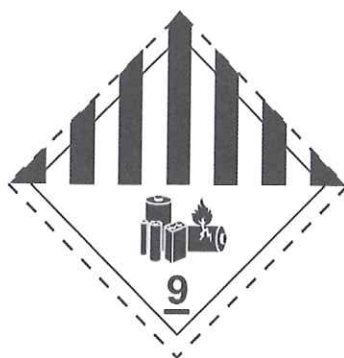
Az új jel legalább 120×110 mm-es méretű, amellyel a 188 különleges előírás alapján „mentességgel” történő szállítás esetén meg kell jelölni az árut legkésőbb 2019. január 1-jétől.

- * Az UN-szám(ok) feltüntetésének helye
- ** A további információhoz a telefonszám feltüntetésének helye

Új veszélyességi bárca kerül bevezetésre

Amennyiben egy lítium- (lítium-ion) akkumulátor vagy cella nem teljesíti a mentességre vonatkozó feltételeket (például nagyobb mint 100 Wh kapacitású), akkor a küldeménydarabokat az alábbi veszélyességi bárcával kell majd megjelölni legkésőbb 2019. január 1-jétől.

„9A” mintájú új veszélyességi bárca

A „9A” a fuvarokmányban nem használható, helyette a „9” osztály bejegyzést kell majd alkalmazni. Amennyiben az új veszélyességi bárcával megjelölt küldeménydarabokat konténerbe rakják, a konténert nem a „9A” mintájú bárcával, hanem a jól ismert 9-es nagybárcával kell továbbra is megjelölni.

Szárazjég szállítása esetén

A szárazjég rakományként történő szállítása eddig nem tartozott az ADR hatálya alá. 2017-től, ha a szárazjeget rakományként szállítják, ADR-es áruként kell szállítani, a hűtőközeg (5.5.3 szakasz) szabályai szerint.

A biztonságos szállítás érdekében bevezetésre kerül az ADR-be a „jól szellőző” jármű fogalma, mely szerint a raktérben (fülkében) a CO₂-koncentrációnak 0,5(v/v)% alattinak, az O₂-koncentrációnak pedig legalább 19,5(v/v)%-nak kell lennie.

Biztonsági tanácsadói rendszer kiterjesztése

Az új ADR szerint tanácsadói kötelezettség alá kerül a veszélyes áruk csomagolása és töltése is (ide korábban csak a veszélyes áruk szállítása, illetve a szállításához kapcsolódó be- és kira-

kodás tartozott). Így a jövőben a veszélyes áruk csomagolását és töltését végző vállalkozásoknak is veszélyes áru biztonsági tanácsadót kell majd alkalmazniuk.

Módosulni fog a tanácsadói bizonyítvány. A jelenlegi mintadokumentumnak megfelelő bizonyítvány csak 2018. december 31-éig adható majd ki.

BK3 ömlesztettáru-konténerek szállítása

A hajlékony falú ömlesztettáru-konténerek a gyártásuktól számított 2 évig lesznek használhatók (szállíthatók). Közúti szállítások esetén a töltött állapotban lévő konténer magasság/szélesség aránya nem haladhatja meg az 1/1 értéket, azaz a magassága nem lehet nagyobb, mint a szélessége. Egyéb esetben a konténer közúton csak merev oldal- és hátfalú, valamint járműstabilizáló funkcióval (ESC) ellátott járművekben szállítható, amelynek oldalfalmagassága eléri legalább az ömlesztettáru-konténer magasságának kétharmadát. A rakodásra és rögzítésre a tengeri szállításokra alkalmazott „Áruszállító egységek megrakására” vonatkozó CTU-Code előírásait kell figyelembe venni.

Alagútszabályozás

Fontos és kedvező változás, hogy az egyik leggyakrabban szállított veszélyes áruk körére, a 9-es osztályba tartozó UN 3077-re (környezetre veszélyes szilárd anyag) és UN 3082-re (környezetre veszélyes folyékony anyag) nem kell majd alkalmazni az alagútkorlátozásokat.

■ dr. Sárosi György
veszélyesáru-szakértő

Az ADR 2017-es változásaival kapcsolatos részletes információk megtalálhatók az ECE/TRANS/WP.15/231 alapidokumentumban, illetve az azt kiegészítő, valamint módosító ECE/TRANS/WP.15/231/Corr.1 és ECE/TRANS/WP.15/231/Add.1 jelű dokumentumokban.

Amennyiben további kérdés merül fel a tagság részéről, keressek az MKFE (IRU) veszélyesáru-szakértőjét.